

Innhald

Innhald	1
Forord	3
Kvalitetsutvikling.....	6
Barnehagen sitt samfunnsmandat.....	9
Tidleg innsats.....	11
Utviklingsområder 2021-2024	14
Ein lærande barnehage.....	18
Vedlegg.....	20

Forord

Kvalitetsplan for barnehage 2021-2024, er plan for kvalitetsutvikling i barnehagane i Hå. Barnehagen sitt samfunnsmandat er å gje barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetssmoglegheiter i nær forståing og samarbeid med heimen (*Barnehageloven § 1*).

Kommuneplanen 2014-2028 legg til grunn følgjande *hovudmål* for barnehagane:

- I samarbeid med heimen vil kommunen arbeide aktivt med å gi barna ein god barndom.
- Alle barn i barnehagen i Hå opplever læring og meistring kvar dag.

Kommunen skal gje eit variert, aktivt og stimulerande tilbod med rom for oppleving og utvikling i barnehage og fritid. Barna skal oppleve barnehagen som ein naturleg og spennande del av eit samla oppvekstmiljø, der leik, læring og sosial utvikling står i fokus.

Det er eit mål at alle barn skal få tilbod om barnehageplass med høg kvalitet.

Barnehagebruksplan 2021-2024 er eit verktøy som sikrar at bygningsmessige kvalitetskrav blir teke vare på. Planen skal reviderast hausten 2022.

Kvalitetsplan for barnehage 2021-2024 er ei revidering av gjeldande kvalitetsplan. Planen er eit overordna styringsverktøy for det pedagogiske innhaldet i barnehagane.

Kvalitetsplan for barnehage 2021-2024 er:

- Eit verktøy for å gje retning og setje mål for det pedagogiske arbeidet.
- Eit grunnlag for utvikling og kompetanseheving.
- Ei informasjon til tilsette, politikarar og andre interesserte.

FN sin barnekonvensjon vart ein del av norsk lovgiving 2003, og er dermed førande for kommunal verksemd. Dei siste åra har barnekonvensjonen hatt ei auka merksemd som også skal prege barnehagesektoren.

Med utgangspunkt i «*Kompetanse for framtidens barnehage 2018-2022*», frå Utdanningsdirektoratet, er det utarbeida fire utviklingsområder for barnehagane i Hå. Under kvart utviklingsområde er det utarbeida prosessmål som går over ein fireårsperiode. Måla er retta mot barn si læring og utvikling, og er avhengig av personalet sin kompetanse i møte med barna.

Kvalitetsplan for barnehage tar utgangspunkt i følgjande lovverk og retningslinjer:

Barnehagelova

Rammeplan for barnehagen sitt innhald og oppgåver

Nasjonal kompetansestrategi -"Kompetanse for framtidens barnehage"(2018-2022)

Kommuneplanen for Hå kommune 2014 – 2028

FN sin barnekonvensjonen

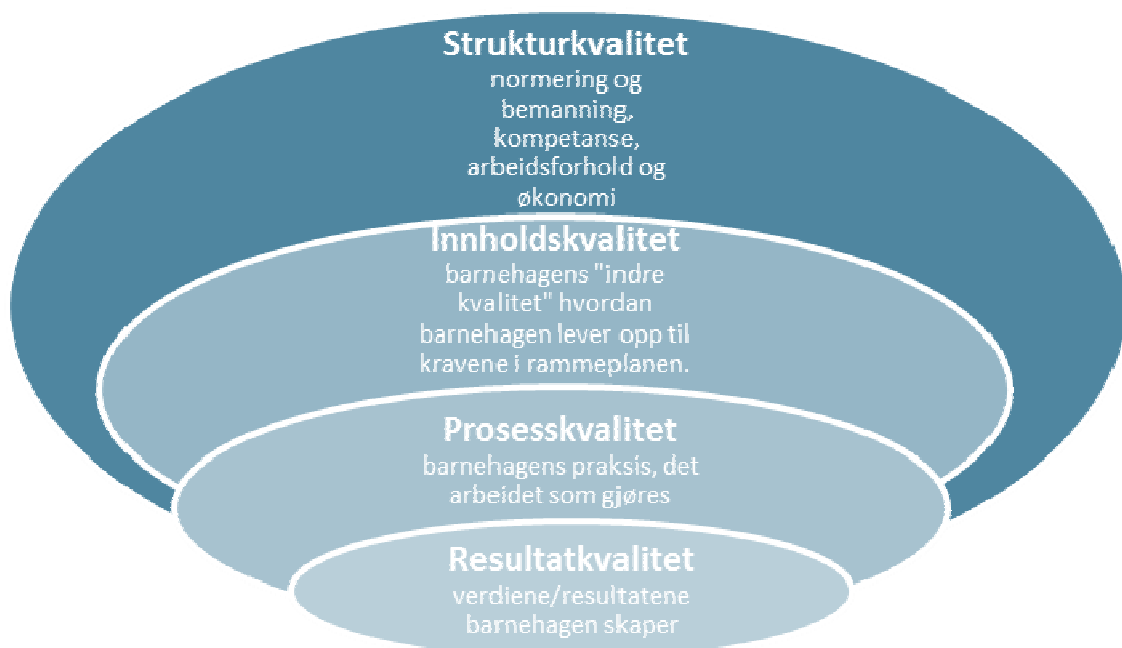

Kvalitet i barnehagen

Kvalitet i barnehagar blir drøfta både nasjonalt og internasjonalt. Ein konkret og presis definisjon er vanskeleg å vise til. Rammeplanen, kulturelle føresetnader og verdiar er faktorar som har betydning for kvalitet. Utdanningsdirektoratet viser til dansk forskning (DCU) der ein er kome fram til at barnehagen må innehalde fire typar kvalitet: strukturell-, prosess-, innhalds- og resultatkvalitet.

Figuren under viser ulike kvalitetstypar, bygd opp for å imøtekome gjeldande krav og forskrifter.

Kvalitetstypar

Dei strukturelle komponentane er i stor grad styrte av rammer utanfor barnehagen, til dømes økonomi og politiske avgjersler. Barnehagebruksplanen omtaler kvar og korleis barnehagane i Hå kommune bør byggast. Innholdskvalitet viser til korleis barnehagen omset Rammeplanen sine mål og intensjonar til pedagogisk praksis. Gjennom kontinuerleg arbeid i eigen praksis viser barnehagen til prosesskvalitet. For å oppnå resultat - gje eit godt barnehagetilbod av høg kvalitet til alle barn - er det viktig med kvalitet i alle ledd.

Ser ein til norsk og internasjonal forskning er tilsette sin kompetanse og evne til å skape gode relasjonar med barn ein føresetnad for å få ein kvalitativ god barnehage.

Kvalitetsutvikling

Endringar i barnehagesektoren

Ny rammeplan trådte i kraft august 2017. Den bygger på den norske barnehagetradisjonen der omsorg, leik, læring og danning er sentrale element. Ny rammeplan er tydelegare på barnehagen si forplikting til eit systematisk og pedagogisk arbeid.

Barnehagesektoren er i endring og utvikling både nasjonalt og lokalt. Barnehagebruksplanen viser til nokre av desse endringane, til dømes utvida rett til barnehageplass, gratis kjernetid og endringar i foreldrebetalinga. Den store veksten og utbygging av barnehagar har jamna seg ut. Det er nå kvalitet og kvalitetsutvikling i barnehagesektoren som er den store satsinga. Det viktigaste arbeidsverktøyet for å oppnå god kvalitet er kvar enkelt tilsett.

Kvalitetsplan for barnehage 2021-2024, er ei revidering av planen frå 2018-2021. Planen skal gje retning for arbeidet som dreier seg om kvalitet og innhald i det pedagogiske arbeidet. Planen skal bidra til å synleggjere kommunen si målsetjing om:

- Å gje barna ein god barndom
- At alle barn i barnehagen opplever læring og meistring kvar dag.

Kvalitetsplanen er lagt opp til å være kort og tydeleg. Den legg føringar for felles rammer og skal gje retning for felles satsing i barnehagane. Planen er ikkje utfyllande for all verksemd som skjer i kvar barnehage. Gjennomgåande i planen er fokuset på kompetanseutvikling hos personalet i barnehagen. Kompetansen skal ut i alle ledd og nå heile personalet. Kompetanse, haldningar og verdiar må vise igjen i dei tilsette sine handlingar i møte med barn.

Gjeldande utviklingsområde i *Kvalitetsplan for barnehage* er:

- Barn og psykisk helse
- Leiing i alle ledd
- Godt språkmiljø for alle barn
- Trygt og inkluderande barnehagemiljø

Til kvart utviklingsområde er det prosessmål som barnehagane forpliktar seg til å arbeide mot. Prosessmåla skal og vere eit verkemiddel i evalueringsprosessar og på sikt også til å betre dokumentere kvalitetsutvikling.

Kompetanse

Kompetanse for fremtidens barnehage 2018-2022 frå kunnskapsdepartementet, legg vekt på målretta kompetansebygging i barnehagesektoren. Kompetansestrategien skal støtte opp om arbeidet med rekruttering og kompetansebygging.

Kompetanse for framtidens barnehage har følgjande overordna satsingar:

- Barnehagen som pedagogisk verksemd
- Kommunikasjon og språk
- Eit inkluderande miljø for omsorg, lek, læring og danning
- Barnehagen sitt verdigrunnlag

I både *Kvalitetsplan for barnehagen 2016-2019 og 2018-2021*, blei det innført fokusområde for kompetanseheving i barnehagen. Dette har vore ei systematisk hjelp i målretta arbeid med kompetanseheving for barnehagesektoren i Hå. Dei årlege fokusområda er i tråd med nasjonale satsingar. Fokusområda som vi nå kallar utviklingsområder, blir grundigare beskrive i eige kapittel, side 14.

I 2018 kom det ei forskriftsendring der pedagognorma vart auka til 43 prosent. Hå kommune har mål om å oppnå 50 prosent barnehagelærarar i alle barnehagar. Det har over år vore satsa på rekruttering av barnehagelærarar. Ved utgangen av 2020 var det i gjennomsnitt 41,3 prosent utdanna barnehagelærarar i barnehagane i Hå. Dette er om lag som Time og Klepp som har 42,1 og 41,2 prosent.

Barne- og ungdomsarbeidarar er ei prioritert og viktig fagutdanning for barnehagesektoren. Det er utført eit målretta arbeid for å auke denne andelen i barnehagane. Hå har nå i snitt 32 prosent barne- og ungdomsarbeidarar. I Time og Klepp ligg det på 27,7 og 25,7 prosent. Vedlegg 1 viser oversikt over formell utdanning i den einskilde barnehage.

Kompetanse for fremtidens barnehage legg opp til endringar som mellom anna medfører regionale nettverk på tvers av kommunegrensar. Regionale samarbeidsfora skal prioritera kompetansetiltaka i regionen. Omlegginga har resultert i Regional ordning for kompetanseheving Sør (REKOM), som medfører eit langt tettare samarbeid mellom kommunane frå Sandes til Lund i Rogaland. Vi skal drive barnehagebasert kompetanseutvikling, som i samarbeid med universitet og høgskule er kompetanseutvikling som føregår i den enkelte barnehage og involverer heile personalet.

Behov for kartlegging og analyse

Kravet om å kartlegge og analysere behov for pedagogisk utviklingsarbeid er aukande. I planer, søknader og rapporteringar frå og til Utdanningsdirektoratet og Statsforvaltaren får dette ein stadig større plass. Kartlegging og analyse av det pedagogiske innhaldet er også i Hå eit sentralt utviklingsområde. Vi er i gang med å bruke CLAS som er ein forskingsbasert observasjonsmetode for å vurdere kvalitet på omsorg- og læringsmiljø i barnehagen.

Ved hjelp av brukarundersøkinga får barnehagane eit reiskap som bidreg i evaluering, forbetring og utvikling av eigen praksis. Brukarundersøkinga vert gjennomført anna kvart år og av alle barnehagar i kommunen. Barnehagane i Hå nytter brukarundersøking frå Utdanningsdirektoratet. Vedlegg 2 viser resultatata av undersøkinga frå kvar barnehage.

Barnehagen sitt samfunnsmandat

Barnehagen sitt samfunnsmandat er, i samarbeid og forståing med heimen, å ivareta barn sitt behov for omsorg og leik, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal ha ein helsefremmande og førebyggjande funksjon og bidra til å utjamne sosiale forskjellar. Det pedagogiske arbeidet skal legge til rette for at alle barn blir inkludert i det ordinære tilbodet. Dette gjeld uavhengig av kva barn treng av ekstra støtte og tilrettelegging.

Barnehagen har ei samfunnsoppgåve i tidleg førebygging av diskriminering og mobbeåtferd.

Omsorg

Profesjonell omsorg handlar om relasjonar der fagarbeidarar og pedagogar er i stand til å sjå barnet, og ha tilstrekkeleg kompetanse til å møte det enkelte barn. Personalet skal arbeide for eit miljø som sikrar alle barn god omsorg og som verdset barn sine egne omsorgshandlingar.

Leik

Leiken skal ha ein framtrédande plass i barnehagen, og er den viktigaste arenaen for sosialisering. Leik er ei viktig side ved barnekulturen og har ein eigenverdi. Gjennom leik skaffar barn seg kunnskap, innsikt og skaparglede. Leiken legg grunnlag for vennskap mellom barn. Personalet skal ha kunnskap, ha ei aktiv rolle og gje inspirasjon til god og variert leik.

Læring

For barn er leiken den viktigaste kjelda til læring. Barn søker etter meining i alt dei held på med, og lærer gjennom å oppdage og utforske. Gjennom tilrettelagt leik vil barn sine ferdigheiter bli stimulert både sosialt, emosjonelt og kognitivt. Personalet skal legge til rette for gode læringsmiljø der alle barn blir inkludert i fellesskapet.

Danning

Dei viktigaste dannelsingsprosessane er å gje barna god sjølvfølelse slik at dei kan forstå både seg sjølv, fellesskapet og det demokratiske samfunnet som dei er ein del av. Den tilsette må vise interesse for kva barnet har å sei, støtte det i å utrykke egne synspunkt ved å stille gode spørsmål og vere tilstade for barnet.

*«Det man hører, glemmer man
Det man ser, husker man
Det man gjør, forstår man»
Loris Malaguzzi*

Samarbeidet mellom heim og barnehage

Det er ein stor overgang for barn å begynne i barnehagen. Ved hjelp av gode og trygge rammer skal barnehagen legge til rette for at overgangen blir så god som mogleg. Trygge relasjonar påverkar barn si psykiske helse og legg grunnlag for vidare emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. Personalet må meistre å etablere gode og trygge relasjonar til barna.

Tilvenning må skje på barnet sine premisser og i tett dialog mellom foreldre og personale. Det daglege samarbeidet mellom heim og barnehage må bygge på gjensidig openheit og tillit. Saman har foreldre og personalet eit felles ansvar for barn si trivsel og utvikling i barnehagen.

Personalet skal legge til rette for at foreldre/føresette får moglegheit til å medverke. Kvar barnehage skal ha eit foreldreråd (FAU) og eit samarbeidsutval (SU) for å sikre samarbeidet med heimen. Barnehagane har forventningsdokument som årleg blir revidert i samarbeid med SU.

Samanheng- barnehage-skule

Barnehage, skule og føresette skal samarbeide om samanheng mellom barnehage, skule og SFO. Målet er ein forutsigbar og trygg overgang for barnet. Det er viktig at barnet kjenner til kva som skjer i skulen og i skulefritidsordninga. Rammepleanen legg vekt på at barnet skal få avslutte barnehagetida på ein god måte, og få moglegheit til å glede seg til skulestart.

I Hå er det utarbeida ein felles plan for samanheng mellom barnehage og skule. Planen, *Frå barnehagebarn til skuleelev* er under revidering.

Gjennom foreldrerettleiingsprogrammet *Saman om god oppvekst!* vil foreldre til 6-åringane få gjennomgang av tema som *Barnet på veg mot skulen*. Korleis skapa samanheng for barn den siste tida i barnehagen og den første tida etter skulestart?

Trygt og inkluderande barnehagemiljø

Barnehagane fekk frå 1. januar 2021 nytt regelverk for trygt og inkluderande barnehagemiljø. Det er krav om at barnehagane nå skal jobbe meir systematisk for å skape eit trygt og godt barnehagemiljø, samt førebygge mobbing og andre krenkelsar. Barnehagane fekk med dette innført aktivitetsplikt som har fire delplikter:

- Følgje med – Gjeld alle som arbeider i barnehagen.
- Melde frå – Varsle styrar som blir ansvarleg for fylgje opp og behandle saka.
- Undersøke – Ved mistanke/kjennskap til at barn ikkje har det trygt må saka undersøkast.
- Sette inn tiltak og evaluere – Finne eigna og faglege tiltak, i samarbeid med foreldre.

Arbeid for å skape trygge barnehagemiljø er ein innsats for å sikre barn sine grunnleggande menneskerettigheiter.

Tidleg innsats

Tidleg innsats handlar om å gje barnet rett hjelp så tidleg som mogleg. Med tidleg innsats kan vi førebygge skeivutvikling, sosiale vanskar, lærevanskar og seinare fråfall i skulen. Årsakene kan vere mange og komplekse. For barnehagane er det viktig å ha god struktur og gode system for å fange opp og førebyggje ulike vanskar. Dei fleste barna som har særskilde opplæringsbehov, blir tidleg fanga opp av hjelpeapparatet og barnehagen. Mindre vanskar blir derimot ikkje alltid oppdaga like lett, tidleg innsats er viktig også for desse barna. Personalet skal ha kompetanse på å fange opp, avdekke og legge til rette for det barn treng av hjelp og støtte. Barnehagelæraren vil ha ei sentral rolle i vurdering av barnegruppa og det enkelte barn si utvikling og tilrettelegging. Dei tilsette sin handlingskompetanse er av stor betydning, og ulike fagprofesjonar bidreg til at ulike behov blir ivaretatt.

Ressursgruppe

Som eit ledd i arbeidet med tidleg innsats har kvar barnehage ei aktiv tverrfagleg ressursgruppe. Gruppa består av representantar frå barnehagen, PPT, helsestasjonen, barnevern og føresette. Ut i frå eit heilskapsperspektiv er målsettinga for gruppa førebyggjande arbeid, samordne og gje råd kring ulike tiltak. I saker rundt enkeltbarn skal det bli utarbeida ein oppfølgingsplan frå ressursgruppa. Hensikta er å gje betre flyt mellom hjelpeinstansane, sikre ansvarsfordeling og at kvar einskild sak blir følgt opp.

Spesialpedagogisk team

Spesialpedagogisk team blei oppretta i 2014 og har i dag seks spesialpedagogar. Målet med teamet er å bygge kompetanse innan det spesialpedagogiske feltet og gje tidleg og rett hjelp til barn i både kommunale og private barnehagar.

Dette inneber mellom anna å:

- Observere og kartlegge barnet si utvikling i samråd med foreldre og PPT.
- Utarbeide, implementere og evaluere mål- og tiltaksplan, i nært samarbeid med barnehage, føresette og andre instansar.
- Rettleie og informere personalet i barnehagen
- Utarbeida alternativ supplerande kommunikasjon (ASK) i samarbeid med personalet.
- Gje direkte hjelp til barnet, ein til ein og/eller i smågrupper.
- Gje hjelp til barn som treng ekstra støtte i kortare eller lengre perioder.
- Gje hjelp til inkludering og tilrettelegging for leik og sosial deltaking.
- Gje hjelp til å jobbe systematisk med kommunen sine utviklingsområder

Kompetanseløftet

Barnehagesektoren i dei fire Jærkommunane (Hå, Time, Klepp og Gjesdal) er eit av to prosjekt som er med i den nasjonale satsinga Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis. Prosjektet «*Utviklingsstøttende praksis på småbarnsavdelingane*» skal i samarbeid med PPT, universitet/høgskule (Dronning Mauds Minne) og Statped (Statleg spesialpedagogisk teneste) få heva fagkompetansen på småbarnsavdelingane i alle barnehagar.

Gjennom prosjektet vil vi heve kvaliteten på den allmenpedagogiske praksisen i kvardagen på småbarnsavdelingane for å:

- Gje alle barn god mogelegheit for utvikling
- Førebygge at barn utvikler vanskar
- Redusere behovet for spesialpedagogisk hjelp

Målet er å auke grunnleggande:

- Kunnskap og handlingskompetanse om barn si utvikling, basert på nyare forskning
- Systemkompetanse, slik at alle småbarnsavdelinger kan arbeide systematisk og målretta med enkelt barn og barnegruppa
- Spesialpedagogisk kompetanse for barn som treng ekstra utviklingsstøtte

CLAS:

Clas er ein forskingsbasert observasjonsmetode for å vurdere kvalitet på omsorg- og læringsmiljø i barnehagen. Metoden er delt inn i to dimensjonar, emosjonell og åtferdsmessig støtte og støtte til læring og utvikling.

Den viktigaste faktoren for å fremje barn sitt omsorg- og læringsmiljø i barnehagane er kvaliteten på dei tilsette sitt samspel med barna. Ved bruk av Clas observasjon kan vi måle/score ut i frå ulike dimensjonar der målet er å forbetre og lære. Vi vil styrke dei tilsette sin kunnskap og handlingskompetanse slik at dei best mogleg kan støtte barna si utvikling og læring. Barn er forskjellige, målet er at dei tilsette i barnehagen skal bidra til at kvar enkelt barn blir tatt i vare ut frå sin forutsetningar. Barnehagane er ulike i størrelse, fysisk utforming og personalgruppe. Med satsinga på Clas observasjon ønskjer vi å bidra til at barnehagebarn i Hå skal få eit kvalitativt godt og tilnærma likt tilbod, uavhengig av kva barnehage og avdeling dei går i.

Prosjekt Alle med i Hå – barnehage

Tidleg innsats for å vere ein del av fellesskapet og samfunnet i Hå, er ei vidareføring av prosjektet, *Alle med i Hå*. Ressurspersonen skal mellom anna samarbeide tett med helsestasjon, open barnehage og flyktningeininga. Målsettinga er å kome i kontakt med foreldre/føresette som har behov for å utvide kjennskap og nettverk til og i Hå.

Saman om god oppvekst

Det kommunale programmet *Saman om god oppvekst!* har som mål å gje tidleg innsats og å styrke foreldre i foreldrerolla. Nå er programmet revidert, og det er lagt opp til foreldrerettleiingskveldar til alle foreldre til 3- og 6 åringar i alle barnehagane i kommunen. Personalet i barnehagane vil også få utvida kompetanse rundt desse aldersgruppene.

Dialogisk lesing

Barn med anna morsmål enn norsk, får i kortare eller lengre periodar tilbod om dialogisk lesing. Metoden har mål om å gje barn auka kommunikasjonskompetanse, ordforråd og konsentrasjon. Dessutan ei god leseoppleving saman med ei lita gruppe barn og ein vaksen. Det gjer inspirasjon til leik og vennskap.

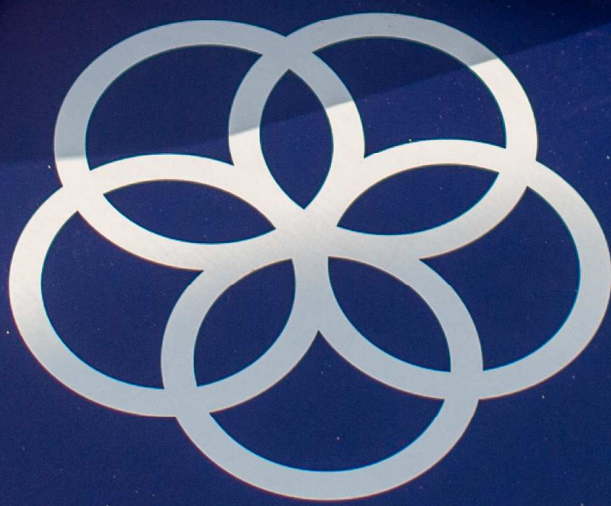

ST

SKOGSTA

FOKA NA

17

SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

17

17

Utviklingsområder 2021-2024

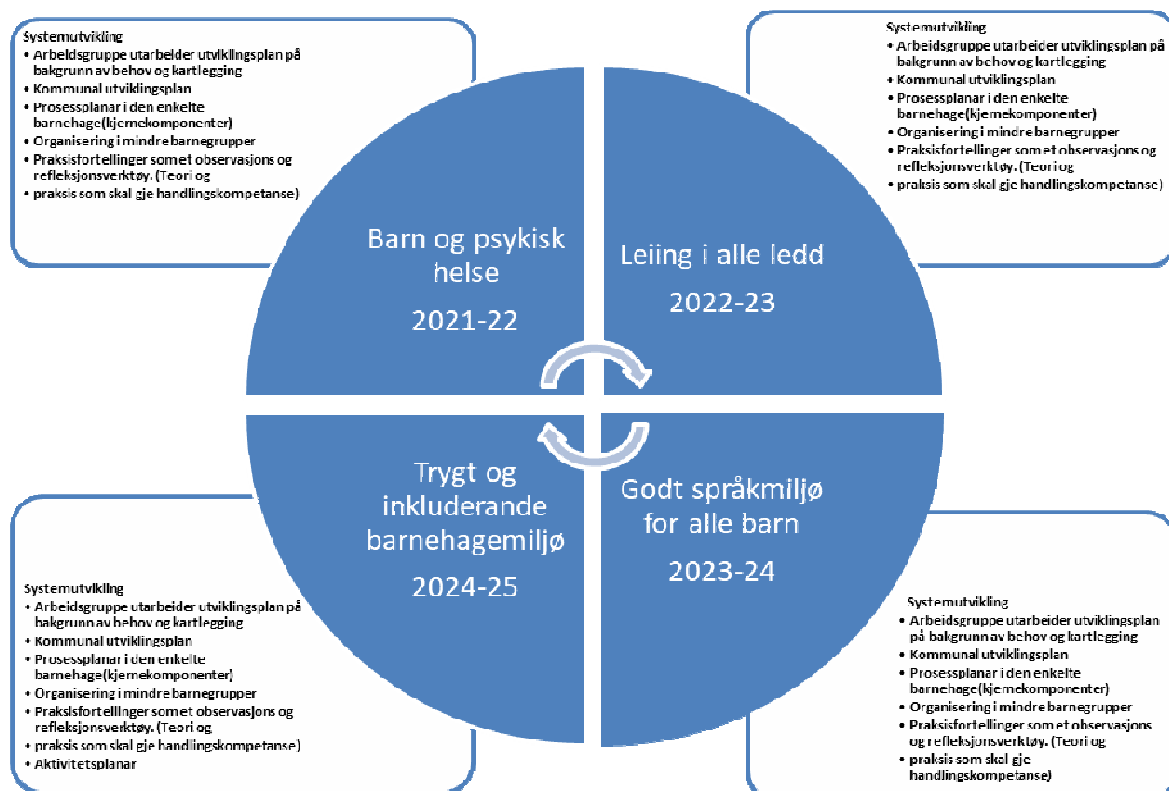
Kvalitetsplan for barnehage 2018-2021 er retta mot kvalitet og innhald. Fokus på leing og kollektiv kompetanseutvikling er eit kontinuerleg arbeid. Alle tilsette må vere med å gje barna utvikling og læring. Me erfarer at kompetente og engasjerte leiarar med høg kompetanse legg eit solid grunnlag for kvalitet i den einssilde barnehage.

Utviklingsområda skal vere eit utgangspunkt for barnehagebasert kompetanseutvikling. Det blir årleg utarbeida kommunale utviklingsplanar, der behov for kompetanseheving er kartlagt og omtalt.

Utviklingsområda skal vere med å:

- Gje retning for årlege planar som årsplan og prosess- og kompetanseplanar.
- Vidareutvikle eigen praksis
- Evaluere gjeldande planar og bidra til å vere ein lærande barnehage.

Figuren under viser dei overordna utviklingsområda for kommunale barnehagar i Hå, perioden 2021-2024.

Utviklingsområda skal ikkje vere isolert frå kvarandre, men ha samanheng frå år til år. Dei ulike områda må implementerast i prosess- og kompetanseplanar i den einssilde barnehage. Leiar og leiargruppa må sørje for at kunnskapen blir omsett til praktisk handling.

Barn og psykisk helse

Barnehagen er ein arena der pedagogikk og psykologi møtast. Når barnehagen er god, bidrar den til at alle barn får oppleve omsorg, meistring, trivsel og læring. Gode relasjonar til barna legg grunnlaget for at dei meistrar, lærer og utviklar seg. Dette fremmer god psykisk helse og dannar grunnlaget til å få et godt liv.

Barn si evne til å utvikle og regulere egne følelsar skjer i relasjonar. Barn uttrykker korleis dei har det, både kroppsleg og språkleg. Korleis barn opplever møte med andre, vil påverke korleis dei ser på seg sjølve. For at barn skal utvikle eit positivt sjølvbilete, må dei tilsette være rollemodellar og ha fokus på at barn får utvikle gode sosiale ferdigheiter i samspel med andre. Grunnlaget for barn si psykiske helse blir i stor grad lagt i barnehagen.

Prosessmål:

- Kompetanse på kva som kjenneteiknar eit positivt klima.
- Kompetanse på kva barn lærer gjennom ulike typar leik.
- Kompetanse på å førebygge og beskytte barn i ulike risikogrupper.

- Å synleggjøre, trygge og anerkjenne barn
- Å hjelpe barn med å regulere følelser
- Å hjelpe barn med sorg og skuffelse
- Å hjelpe barn til å leke og mestre

Kari Killèn om relasjonsarbeid

Leing i alle ledd

Fokus på leing i barnehagen er eit kontinuerleg arbeid og har betydning for barn sin trivsel, utvikling og læring. Leik, glede og humor er ei viktig kjelde til trivsel og ein stor del av barnekulturen. Personalet i barnehagen har ansvar for å legge til rette for struktur, forutsigbarhet og tydelige rammer. Barn treng å kjenne at den vaksne er fast og tydeleg, men samtidig klok og god. Vi kallar det den autoritative vaksne.

Gjennom leing må vi ha fokus på å skape ein positiv og støttande relasjon i alle ledd. Leiar, saman med sitt personale, må være motiverte og ha tydelege forventningar til kvarandre og til det enkelte barn.

Prosessmål:

- Ansvarleggjere tilsette i alle ledd – Å leie der du er.
- Heve kompetanse på sentrale moment i barnekulturen.
- Kompetanse på å støtte barn si leik, læring og utforsking.

*Ein god barnehage varer livet ut!
-Ukjent-*

Godt språkmiljø for alle barn

Barnehagen er ein sentral arena for utvikling av språk, kultur og identitet. Språket er ein føresetnad for utvikling av vennskap og deltaking i fellesskapet. Barn si språkutvikling heng nøye saman med kvaliteten av det språkmiljøet dei er ein del av. Eit rikt språkmiljø byggjer på kompetente tilsette som forstår barna sine ulike uttrykksmønster, som kan gje støtte og utfordre barna til vidare utvikling.

Språket som kommunikasjonsmiddel er eit reiskap for tenking og uttrykk for eigne tankar og følelsar. Barnehagen skal ha kompetanse på å observere, dokumentere og vurdere språkmiljøet til det enkelte barn og til barnegruppa.

Prosessmål

- Ha kompetanse på ikkje-verbal kommunikasjon i møte med dei yngste barna.
- Ha kompetanse på å vere god samtalestøtte for barn.
- Ha kompetanse på barn si språkutvikling og systematisk bruk av ASK til alle barn.

Trygt og inkluderande barnehagemiljø

Alle barn skal oppleve å høyre til og vere ein del av fellesskapet i barnehagen. Personalet kan gjere ein forskjell ved å støtte barn i å etablere gode relasjonar og vennskap. Dei må arbeide førebyggjande med å fremme faktorar som gjer eit positivt barnehagemiljø for barna. For å stoppe negative handlingar er det ein føresetnad at personalet er aktivt tilstade for å hindre negativ og ekskluderande åtfærd.

Prosessmål

- Kompetanse på å skape trygge og inkluderande barnehagemiljø.
- Gje alle barn oppleving av å høyre til i fellesskapet.
- Kompetanse på å støtte barn si leik, læring og utforsking.

Ein lærande barnehage

Dokumentasjon og vurdering er naudsynt for ein lærande barnehage. Det gjer grunnlag for å vidareutvikle det pedagogiske arbeidet knytt til det enkelte barn og til barnegruppa. Vurdering og dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal gje foreldre, lokalmiljø og kommunen som barnehagemynde informasjon om korleis barnehagen oppfyller krava i Barnehagelova og Rammeplanen.

Praksisfortellingar

Det pedagogiske arbeidet skal jamt vurderast. Heile personalet skal delta i refleksjonsprosessar som legg grunnlag for vidare praksis. Observasjon av barn si trivsel og utvikling skal fortløpande vurderast, og barn si stemme skal høyrast. I Hå har vi dei siste åra nytta praksisfortellingar som eit sentralt observasjonsverktøy. Dette er brukt på ulike nivå i barnehagen og er det siste året vidareutvikla i samarbeid med UiS. Leiargruppene i barnehagane har fått utvida ei teoretisk forankring til sine praksisfortellingar. Bruk av praksisfortellingar held fram i arbeidet med å vidareutvikle lærande barnehagar.

CLAS

Vi har tidlegare skrive at vi er i gang med å bruke CLAS som er ein forskingsbasert observasjonsmetode for å vurdere kvalitet på omsorg- og læringsmiljø i barnehagen. Denne metoden er delt inn i to dimensjonar, emosjonell- og åtferdsmessig støtte, og støtte til læring og utvikling. Den viktigaste faktoren for å fremje barn sitt omsorg- og læringsmiljø i barnehagane, er kvaliteten på dei tilsette sitt samspel med barna. Vi vil styrke dei tilsette sin kunnskap og handlingskompetanse slik at dei best mogleg kan støtte barna si utvikling og læring. Ved bruk av Clas observasjon kan vi måle/score ut i frå dei to dimensjonane, der målet er å forbetre og lære.

Barnehagesektoren har fire sertifiserte Clas instruktørar og har som mål å utdanne fleire i løpet av hausten 2021.

Brukarundersøking

Barnehagane gjennomfører brukarundersøking anna kvart år. Foreldre/føresette får høve til å gje tilbakemelding på barnehagetilbodet. Kommunen gjekk i 2018 over til utdanningsdirektoratet si brukarundersøking. Denne undersøkinga har tema som handlar om barnet si trivsel og utvikling, samarbeid mellom barnehage og heim, informasjon og fysiske forhold som lokalar og uteareal. Brukarundersøkinga er eit reiskap som bidreg i evaluering, forbetring og utvikling av det pedagogiske innhaldet i barnehagen.

*«Ikke alt som teller
kan bli telt
og ikke alt
som kan telles teller»
Sitat på kontoret til Albert Einstein*

4 GOD
UTDANNING

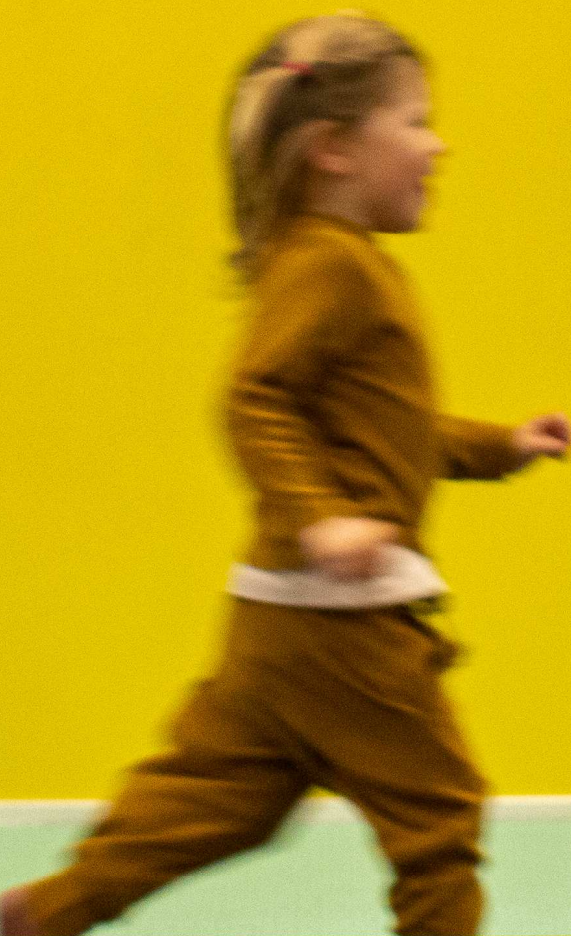
4 GOD
UTDANNING

3 GOD
HELSE

3 GOD
HELSE

Vedlegg

Kompetanse og utdanning

Hå kommune nyttar Strategiplanen, *Kompetanse for fremtidens barnehage* (2018-2022) frå Kunnskapsdepartementet, som utgangspunkt for kompetanseheving i barnehagesektoren. Regjeringa sitt mål er å oppfylle pedagognorma, som nå er på 43 prosent. Det er og eit mål å auke andelen tilsette med relevant utdanning.

Dei siste åra har det vore eit målretta arbeid for å rekruttere fleire barnehagelærarar og utdanne barne- og ungdomsarbeidarar i kommunen. Stadig fleire av dei tilsette i barnehagane søker meir utdanning. Dette gjeld både barnehagelærarar og barne- og ungdomsarbeidarar.

Styrarutdanning

God leiing er sentralt for å utvikle og sikre høg kvalitet i barnehagen. Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen til ei kvar tid vere i endring og utvikling. Styrarutdanninga styrker den formelle, faglege og administrative kompetansen. Leiarutdanninga for styrarar er viktig for den vidare utviklinga av barnehagen. Frå hausten 2021 er det 6 assisterande styrar og styrarar som er i gang med denne utdanninga. I tillegg er det 2 styrarar som har starta på masterutdanning for leiarar.

Barnehagelærarutdanning

I arbeidet med å rekruttere fleire barnehagelærarar har det vore eit mål å rekruttere barne- og ungdomsarbeidarar og assistentar til å ta desentralisert barnehagelærar- eller arbeidsbasert barnehagelærarutdanning (ABLU). Utdanninga går over fire år. Det er over 20 tilsette assistentar i kommunale barnehagar som dei siste åra har fullført denne utdanninga og framleis er 4-5 undervegs. Studentane har til nå fått tildelt kommunalt stipend under utdanningsløpet.

Barne og ungdomsarbeidarutdanning

Over ein femårsperiode gjennomførte Hå saman med Klepp, Time, Gjesdal og Sola eit kursopplegg som legg til rette for at assistentar kan ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeidar. I løpet av desse åra fekk over 40 assistentar i kommunen fagbrev som barne- og ungdomsarbeidar. Dette var ei privatistordning som vart finansiert av Statsforvaltaren og KS.

Våren 2021 har Hå 13 ordinære lærlingar i barne og ungdomsarbeidarfaget. Desse gjennomfører læretida i barnehage, skule og fritidsklubb.

Tabellen under viser vaksentettleik og utdanninga til personalet i barnehagen i Hå, per 15.12.20.

Tabell 1. Voksnettet og utdanning i barnehagene pr. 15.12.20

	Barn pr ansatt	Barnehage lærere	Barne og ungdomsarbeider	Annen høyere utdanning	Annen fagarbeider utdanning	Annen bakgrunn
Vibereiret	5,9	42,5	41,7		11,0	4,7
Trekløveren	5,9	50,1	34,9		5,3	9,7
Vigre	5,9	30,9	25,7	11,6	16,5	9,0
Breidablikk	5,9	36,7	41,4		8,9	13,0
Lensmannsg	5,6	49,5	35,8			14,7
Varhaug	5,8	31,7	43,6	8,8		15,9
Stokkalandsm	5,9	45,1	26,9		17,2	10,8
Måken	5,9	39,2	46,3		7,3	7,3
Askeladden	5,9	48,2	51,8			
Roskøppen bhg	5,9	41,1	34,1			24,9
Bjørhaug	5,9	40,3	46,3			13,4
Vigrestad	6	38,5	37,0		10,8	13,7
Motlandsmarka	5,8	39,4	26,3	4,4	10,1	15,5
Tryggheim	6	50,0	20,0	2,1	14,3	15,5
Skjeraberget	6	39,2	7,2		17,5	36,1
Tjemslandshagen	5,8	39,2	9,8		19,6	21,6
Hå kommune	5,9	41,3	32,0	1,3	9,1	14,7
Time	5,9	42,1	27,7	1,9	6,2	20,3
Klepp	5,8	41,2	25,7	1,8	8,6	19,7

Tala er henta frå www.barnehagefakta.no

Brukarundersøkinga frå Udir

Brukarundersøkinga er eit viktig reiskap til å hente inn foreldre/føresette si oppleving av barnehagetilbodet. Tilbakemeldingane bidreg til evaluering, forbetring og utvikling av eigen praksis. Barnehagane i Hå gjennomfører denne undersøkinga anna kvart år.

Tabellen under viser resultatet frå kvar barnehage i november 2020

Tabell 2. Brukerundersøking

	Svar- prosent	Ute- og innemiljø	Barnets utvikling	Informasjon	Barnets trivsel
Vibereiret	79,6	4,0	4,8	4,3	4,9
Trekløveren	75,2	4,0	4,6	4,2	4,8
Vigre	78,3	4,2	4,6	4,1	4,8
Breidablikk	80,4	4,1	4,7	4,1	4,7
Lensmannsg	82	4,2	4,7	3,9	4,8
Varhaug	98,1	4,3	4,8	4,5	4,9
Stokkalandsm	86,8	4,1	4,7	4,0	4,8
Måken	89,2	4,1	4,4	3,9	4,6
Askeladden	97,5	3,9	4,8	4,6	4,9
Rosk toppen bhg	78,8	4,4	4,8	4,3	4,8
Bjorhaug	80	3,9	4,8	3,9	4,9
Vigrestad	59,8	4,1	4,6	3,9	4,7
Motlandsmarka	69,6	4,4	4,8	4,5	4,8
Tryggheim	74,3	4,6	4,8	4,3	4,8
Skjeraberget	89	4,2	4,7	4,4	4,7
Tjemslandshagen	63	4,6	4,5	4,1	4,8
Nasjonal gjennomsnitt	70,2	4,2	4,6	4,3	4,8

Tala er henta frå www.barnehagefakta.no

Kompetanseløft for spesialpedagogikk og inkluderande praksis

Gjennom fleire år har vi sett ei auke i talet på vedtak innanfor spesialpedagogisk hjelp.

Hovudvekta ligg på gutar med utfordringar innanfor språk og åtferd.

Satsing på språk, kompetanse og struktur har derfor vore naudsynt. Kompetanseløftet gjer oss moglegheit til å satse vidare på dette arbeidet. Vi vil heve kvaliteten på den allmenpedagogiske praksisen i kvardagen på småbarnsavdelingane for å:

- Gje alle barn gode utviklingsmoglegheiter.
- Førebygge at barn utviklar vanskar.
- Redusere behovet for spesialpedagogisk hjelp.

Målet med satsinga er å heve kompetansen innanfor språk og åtferd slik at dette kan bli teke i vare av det ordinære tilbodet.

Tabellen under viser at talet på vedtak er redusert dei to siste åra, men at det framleis er gutane som er overrepresentert.

Tabell 3. Status for Jærkommunane

Kommune	Antall barn pr. 15.12.18	Antall barn pr. 15.12.20	Vedtak 2018	Vedtak 2020	Antall gutter 2018	Antall gutter 2020	Annet morsmål 2018	Annet morsmål 2020
Gjesdal	845	824	0,04	0,04	0,70	0,65	0,23	0,29
Time	1 220	1 117	0,03	0,03	0,71	0,69	0,32	0,31
Kleppe	1 250	1 199	0,03	0,03	0,67	0,69	0,07	0,29
Hå	1 184	1 147	0,03	0,02	0,72	0,71	0,31	0,29

